

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zacharia 1, 1 - 6
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen : Psalm 90 : 1 en 8**
- 4. Gebed voor de opening van het Woord**
- 5. Schriftlezing : Haggai 1**
- 6. Zingen : Psalm 95 : 4 en 5**
- 7. Tekst : Zacharia 1 : 1 - 6**
- 8. Zingen : Gezag 90 : 1 en 2 (GK15) (bede tot de Here om ons hart voor Hem te openen)**
- 9. Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezag 179b (GK 4)**
- 10. Dankzegging en gebed**
- 11. Collecten**
- 12. Slotzang : Psalm 111 : 5 en 6 (over de Here die zijn volk heeft gered)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Ik bedien u deze middag het Woord van God onder het volgende thema.

De Here roept zijn volk tot verdere bekering

We letten op:

- 1. De inhoud van deze oproep,**
- 2. Gods liefde in deze oproep,**
- 3. De ernst van deze oproep,**

We letten dus eerst op de inhoud van deze oproep tot verdere bekering. Zijn we vaak niet ontzettend oppervlakkig. Als we in de problemen zitten dan doen we ons best om eruit te komen, maar als de problemen zijn opgelost, dan vallen we weer terug in de oude gewoontes. Zo is het toch jongens en meisjes, als mama of de juf op school boos op je is en je straf geeft, dan zijn we wel even onder de indruk. En als het een flinke straf is die we krijgen dan nemen we ons wel voor om het de volgende keer toch wat anders te doen. Als we de pijn voelen van de straf, dat we een week lang niet mogen computeren of niet mogen buiten spelen, dan nemen we ons voor om de volgende keer niet zo stom te doen. Maar ach, hoe gauw vliegen onze goede voornemens niet de achterdeur uit als de straf erop zit. Gemakkelijk vallen we in onze oude fouten terug. Zetten we toch weer een brutale mond op, gaan we toch weer vechten, gaan we toch weer pesten. Het zit helaas in ons bloed om zo vreselijk oppervlakkig te zijn en zo'n kort geheugen te hebben. We hebben de neiging om voor het korte en snelle plezier te gaan en niet verder te kijken als dat veel moeite en inspanning kost.

Overigens is dat niet iets nieuw. Het Oude Testament laat hetzelfde zijn. Zeker het boek Richteren of Rechters vertelt dit verhaal. Dat Israël deed wat goed was in eigen ogen en dat de Here dan zorgde voor ellende door invallen of overheersing van vreemde volkeren. Filistijnen, Amelekieten en noem ze allemaal maar op.

En uiteindelijk heeft de Here gedaan wat Hij is de dagen van Mozes al had voorzien. Dat Hij het volk uit het beloofde land zou wegvoeren in de ballingschap als ze de wet van God niet zouden onderhouden. En zo was het volk door de Assyriërs uit Jeruzalem weggevoerd en zeventig jaar in ballingschap gebleven. En nu is een deel van het volk teruggekeerd in Jeruzalem. En van die periode weten we redelijk veel. Zowel uit het boek Ezra, als uit Haggai, als uit Zacharia. En we hebben gelezen dat Haggai moest

optreden tegen het feit dat er geen ernst werd gemaakt met het herbouwen van de tempel. De eigen huizen, het eigen geld en goed, werd belangrijker gevonden dan de herbouw van de tempel van de Here. Eerst het eigenbelang en God kwam op de tweede plaats.

Twee maanden nadat Haggai zijn profetie heeft uitgesproken, krijgt Zacharia de opdracht om tot het volk te spreken. Maar de boodschap van Zacharia is anders dan die van Haggai. Hij is breder en dieper. Het gaat om de hele handel en wandel van het volk. Want de Here spreekt hier over hoe het volk vroeger heeft gehandeld en Hij houdt dat de nieuwe generatie als waarschuwing voor.

Hoe die handel en wandel was, weten we uit bijvoorbeeld uit het boek Jeremia. Ze dienden vreemde goden, ze hadden geen respect voor weduwe en wees. Waarzeggers van allerlei soort werden geraadpleegd. Op het gebied van drankgebruik was het een puinhoop en met de seksuele moraal was het ook slecht gesteld. Heel deze zondige handel en wandel waarvan met zich weigerde te bekeren heeft geleid tot de ballingschap. Het feit dat ze terug mochten keren, vond niet zijn oorzaak in het feit dat het volk diep berouw had en de wet van de Here weer in alle opzichten naleefde. Nee, de reden lag in de eer van de Here. Israël was zijn volk en zijn volk moest verlost worden van de vernedering waaronder het in Babel leefde. Want deze vernedering was niet alleen een schande voor het volk, maar het gaf de volkeren ook de indruk dat de God van Israël niet in staat was aan het lot van zijn volk te doen.

Zo heeft de Here omwille van zijn Naam en ook omwille van de toekomst van zijn schepping het volk laten terugkeren naar Jeruzalem. Want de toekomst van de schepping hangt af van de menswording van zijn Zoon uit het nageslacht van David. Dat stond natuurlijk boven alles op het spel.

Het volk van het verbond was teruggekeerd in eigen land en in het geliefde Jeruzalem. Het volk zou daaruit de conclusie kunnen trekken, dat het leed nu geleden was en alles weer goed is met God. Kinderen denken dat ook wel eens. De straf is voorbij en dus is alles weer helemaal goed. Maar zo simpel werkt het echt niet altijd. Stel dat je brutaal bent geweest en je daarvoor naar je kamer bent gestuurd, dan willen je ouders, als je weer naar beneden mag komen, het gevoel hebben dat je ook wat geleerd hebt van de straf. Als je gelijk weer een hoop kabaal gaat maken als je beneden bent, dan vragen je

ouders zich ongetwijfeld af of je wel begrepen hebt waarom ze boos op je waren. Ze vragen zich af of je wel spijt hebt over datgene wat je hebt gedaan.

Zo wil de Here aan het volk laten weten dat het feit dat ze hebben mogen terugkeren naar Jeruzalem niet betekent dat de Here nu weer helemaal blij is met zijn volk. En dat blijkt ook duidelijk uit de woorden van de Here. Want de Here zegt: Keer terug naar mij, dan zal Ik naar jullie terugkeren – zegt de Heer van de hemelse machten. De Here laat het volk dus weten dat Hij nog afstand bewaart. Hij is er niet gerust op en ziet ook niet dat het volk anders is gaan denken sinds de ballingschap. De Here roept het volk dus op om zich te bekeren. Om terug te keren tot de Here. Om naar Hem toe te gaan voor het eten en drinken, voor regen en zon. Om naar zijn Woord te luisteren en om zijn wetten te eerbiedigen. Israël is er voor de Here en de Here zal voor Israël zorgen, maar ze mogen niet menen dat ze voor zichzelf kunnen leven en kunnen doen naar eigen inzicht. Dat in de eerste plaats.

In de tweede plaats zullen we letten op Gods liefde in deze oproep. God lijkt afstand te houden tot zijn volk. ‘Keer terug naar Mij, dan zal Ik naar jullie terugkeren.’ Het lijkt er op dat de Here wacht op initiatief van zijn volk. Toch is dat maar gedeeltelijk waar. Want het is de Here die hier het initiatief neemt. Hij nodigt uit en Hij roept om toch naar Hem terug te keren. God had ook kunnen zwijgen. Hij had toe kunnen blijven zien hoe het volk zijn eigen weg zou zoeken en zo in de fout van de voorouders zou terugvallen. Maar dat doet de Here niet, want zijn hart gaat nog altijd naar zijn volk uit. Zelfs toen Hij de voorouders met toorn sloeg (vers 2). Want die toorn kwam voort uit de gekwetste liefde van God. God die het niet langer uit hield om zijn volk bij Hem te zien weglopen. God die het niet langer de indruk wilde wekken dat Hij dit allemaal zo maar over zijn kant liet gaan. Alsof het Hem niet zou interesseren dat zijn volk Hem vergat en zijn eer aan anderen gaf.

Het hart van de Here blijft naar zijn volk uitgaan. Zelfs als het volk Hem vergeet, vergeet Hij hen niet. Altijd blijft de Here zoeken naar bekering, naar terugkeer. En zo is het altijd met God. De Here wil de ondergang van zijn volk niet. En zo zoekt de Here ook vandaag altijd weer de terugkeer van zijn kinderen. Hij wil zijn hart graag geven. Maar roept ook ons telkens weer toe als we afgedwaald zijn van Hem, om ons te bekeren en terug te keren tot Hem. En de Here laat wie terugkeert niet in onzekerheid wat zijn reactie daarop zal zijn.

Als je een goede vriend of vriendin heel erg hebt verdriet hebt gedaan, dan is het de vraag of die weer vrienden wil zijn als je excuses hebt aangeboden. Het is helemaal niet gezegd dat die ander je excuses zal aanvaarden en het allemaal weer goed zal zijn. Maar die onzekerheid hoeft er niet te zijn bij de Here. Hij zegt: 'Keer terug naar mij, dan zal ik naar jullie terugkeren.' De Here zegt dat zonder voorbehoud. Want zo groot is zijn liefde. Zo blij is Hij als zondige mensen Zich aan Hem overgeven en willen leven van zijn liefde en zijn trouw. Dat in de tweede plaats.

In de derde plaats zullen we letten op de ernst van deze oproep. De oproep van de Here om terug te keren tot Hem met de belofte dat Hij zal terugkeren tot het volk, is welgemeend door de Here. Zoals het Woord van de Here altijd serieus en welgemeend is. Daar wijst de Here op in de verzen 4 tot en met 6. Hij wijst op de geschiedenis van hun voorouders. Toen traden er profeten op in zijn Naam en die riepen op om terug te keren van de dwaalwegen en te breken met hun kwalijke praktijken. En wat was hun reactie? Ze luisterden niet en gaven aan het Woord van God geen gehoor. En waar heeft dat in geresulteerd? Waar zijn ze nu die voorouders? En de profeten, leven zij eeuwig voort? Nee, die zijn gestorven. Maar ook al zijn de profeten gestorven, zijn de voorouders aan de dans ontsprongen? Heeft het Woord van de Here zijn kracht verloren, omdat de profeten die het verkondigd hebben er niet meer zijn? Nee, want het Woord van God is niet afhankelijk van de vraag of de profeet die het verkondigd heeft, nog leeft. Gods Woord blijft bestaan. Mooi is de wijze waarop de Here dit in vers 6 onder woorden brengt. 'Toch (ondanks dat die profeten gestorven zijn) hebben mijn woorden en de wetten die Ik mijn dienaren de profeten had opgedragen te verkondigen, jullie voorouders getroffen.' En zo is het inderdaad gegaan. Hun voorouders zijn weggevoerd in ballingschap en zijn gestorven.

Toen kwam het volk tot inkeer en zeiden ze: 'De Heer van de hemelse machten heeft vanwege onze handel en wandel met ons gedaan wat Hij zich had voorgenomen.' Toen drong eindelijk de ernst van Gods Woord tot hen door. Toen begrepen dat je met God geen spelletje kunt spelen. Toen drong door dat God wel gebruikt maakt van profeten, maar er niet van afhankelijk is. De Here doet wat Hij zegt, ook al lijkt het wel dat Hij niets doet en vrij spel geeft. Eens is zijn geduld op. En de Here houdt deze geschiedenis als waarschuwing aan het teruggekeerde volk voor.

En de Here houdt het ook ons allemaal als waarschuwing voor. 'Ik hou mij aan mijn Woord. Neem het serieus. Probeer niet een spelletje te spelen met mij. Want Ik ken uw hart. Ik weet of het Mij is toegedaan of niet. Ik weet of uw hart warm is of koud? Maar laat u daardoor nu niet afschrikken, maar ga op mijn uitnodiging in. Keer terug naar mij, dan zal Ik naar jullie terugkeren.'

Amen